

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Psychologia ogólna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika (K) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 13PDKN.11O.10368.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty ogólne
Koordynator zajęć	Józef Nawrocki	
Prowadzący zajęcia	Józef Nawrocki	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 9, Egzamin • Ćwiczenia: 9, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Ukazanie natury psychologii – psychologii jako nauki, jej relacji wobec innych dziedzin wiedzy, jej metod badań i związanych z nimi problemów etycznych.
C2	Zapoznanie z koncepcjami psychologicznymi człowieka – zbiorami założeń na temat tego co w ludziach jest uniwersalne i ponadczasowe.
C3	Przedstawienie podstawowych pojęć, terminów, zjawisk i procesów psychicznych oraz prawidłowości rządzących zachowaniem się człowieka.
C4	Ukształtowanie u studentów przekonania o istotnej roli psychologii w kształceniu i pracy pedagoga.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Nazywa, definiuje, opisuje, klasyfikuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia, terminy, zjawiska i procesy psychiczne człowieka oraz podstawowe metody badań ludzkiej psychiki.	B1.W1, PDK_K1_W04	Test, Praca pisemna
W2	Nazywa, klasyfikuje, opisuje, charakteryzuje podstawowe kierunki psychologiczne oraz koncepcje psychologiczne człowieka.	B1.W1, PDK_K1_W04	Test, Praca pisemna
W3	Nazywa, opisuje i wyjaśnia podstawowe pojęcia i prawidłowości uczenia się.	B1.W1, B1.W4, PDK_K1_W09	Test, Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Porównuje, klasyfikuje, wybiera i posługuje się odpowiednimi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań. Potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	B1.U1, B1.U2, B1.U3, B1.U4, B1.U5, PDK_K1_U03	Test, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Samodzielnie zdobywa wiedzę korzystając z wskazanej literatury oraz potrafi zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	B1.K1, B1.K2, PDK_K1_K01	Test, Praca pisemna
K2	Jest świadomy istnienia etycznych problemów badań psychologicznych. Potrafi podać i scharakteryzować konkretne przykłady tego typu badań (badania Stanleya Milgrama nad posłuszeństwem oraz „symulowane więzienie” Philipa Zimbardo), które najczęściej cytuje się w kontekście problemów etycznych. Jest gotów do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym uwzględniając problemy natury etycznej związane z działalnością zawodową oraz do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B1.K1, PDK_K1_K04, PDK_K1_K06	Test, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedmiot psychologii a) tradycyjne i współczesne rozumienie przedmiotu psychologii (krótki zarys historyczny psychologii jako nauki) b) psychologia jako nauka o czynnościach człowieka	W1	Wykład
2.	Dziedziny, cele i zadania psychologii współczesnej.	W1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Główne kierunki współczesnej psychologii: · behawioryzm · psychoanaliza · psychologia humanistyczna · psychologia poznawcza	W2	Wykład
4.	Wybrane koncepcje człowieka w psychologii: a) psychoanalityczna koncepcja człowieka- koncepcja człowieka sterowanego przez biologię, ograniczanego przez kulturę b) behawiorystyczna koncepcja człowieka- koncepcja człowieka sterowanego przez środowisko, cechy sytuacji (wzmocnienia) c) koncepcja natury ludzkiej w psychologii humanistycznej – koncepcja człowieka jako wszechwładnego podmiotu d) koncepcja człowieka w psychologii poznawczej – koncepcja człowieka jako badacza, decydenta	W2	Wykład
5.	Miejsce psychologii wśród innych nauk. Powiązania psychologii z innymi naukami.	W1	Wykład
6.	Metody poznawania psychiki (psychologiczne metody badań). Problemy etyczne w badaniach psychologicznych.	W1, K1, K2	Wykład
7.	Organizm jako biologiczna baza zachowania: a) budowa i działanie układu nerwowego b) budowa i zasady działania receptorów c) części składowe układu nerwowego i ich działanie d) zasady funkcjonowania układu nerwowego	W1, K1	Ćwiczenia
8.	Elementarne procesy poznawcze - wrażenia i spostrzeżenia: a) pojęcie wrażeń i ich podział b) wrażliwość i czułość c) właściwości procesów spostrzegania i ich podział d) rola słowa i schematów poznawczych w spostrzeganiu e) uwaga i jej rodzaje	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
9.	Wyobrażenia i procesy pamięci: 1) wyobrażenia a spostrzeżenia 2) podział wyobrażeń 4) Pamięć a) fazy procesów pamięciowych b) analiza faz procesu pamięciowego c) rodzaje, cechy i typy pamięci	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
10.	Czynność myślenia: 1) Myślenie jako czynność umysłowa 2) Struktura czynności myślenia a) informacje jako materiał myślenia (spostrzeżenia, wyobrażenia, pojęcia) b) operacje umysłowe c) reguły sterujące łańcuchem operacji umysłowych 3. Rola myślenia w rozwiązywaniu problemów a) myślenie produktywne i reproduktywne b) fazy rozwiązywania problemów 4. Związek myślenia z mową.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Emocje i uczucia: 1. Ogólna charakterystyka procesu emocjonalnego – komponenty emocji: a) znak b) intensywność c) treść 2. Emocje pierwotne i emocje pośrednie (uczucia). 3. Ekspresja emocjonalna. 4. Wpływ procesów emocjonalnych na procesy poznawcze i sprawność działania. 5. Rodzaje procesów emocjonalnych i ich właściwości. 6. Klasyfikacja uczuć i ich rola w życiu człowieka. 7. Kontrola emocjonalna i możliwości modyfikacji procesów emocjonalnych.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
12.	Procesy motywacyjne: 1. Ogólna charakterystyka procesów motywacyjnych – komponenty emocji: a) użyteczność i prawdopodobieństwo b) kierunek c) natężenie 2. Związek motywacji z procesami emocjonalnymi. 3. Potrzeby i zadania jako źródło aktywności. 4. Związek motywacji z aktywnością człowieka.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
13.	Pojęcie i podstawowe prawidłowości uczenia się: 1. Pojęcie uczenia się w psychologii: a) uczenie się jako czynność b) uczenie się jako proces 2. Uczenie się zwierząt i ludzi: a) cechy wspólne b) różnice między uczeniem się ludzi i zwierząt 3. Podstawowe formy uczenia się	W1, W2, W3, U1, K2	Ćwiczenia
14.	Przebieg uczenia się i jego wyniki: 1. Etapy uczenia się: a) recepcja (odbiór) materiału b) ćwiczenie i utrwalanie – analiza krzywych uczenia się 2. Organizacja procesu uczenia się a jego wyniki: a) pojęcie transferu i jego rodzaje b) hamowanie proaktywne i retroaktywne c) sposoby organizowania materiału uczenia się 3. Wpływ innych czynników na wyniki uczenia się: a) motywy uczenia się b) znaczenie nagród i kar w procesie uczenia się	W1, W2, W3, U1, K1	Ćwiczenia
15.	Osobowość i jej składniki: 1. Osobowość 2. Temperament: a) pojęcie temperamentu b) właściwości procesów nerwowych c) typy układu nerwowego wg Pawłowa 3. Zdolności i uzdolnienia 4. Inteligencja 5. Potrzeby 6. Zainteresowania 7. Postawy 8. Obraz samego siebie i obraz świata	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zajęcia nie są obowiązkowe, ich zaliczenie wymaga wcześniejszego pozytywnego rozliczenia się z ćwiczeń z zakresu tego samego przedmiotu Test - egzamin pisemny sprawdzający stopień realizacji efektów uczenia się bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Ocena 2,0 - student, który zrealizuje mniej niż 51% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 3,0 - student, który zrealizuje 51% do 60% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami). Ocena 3,5 - student, który zrealizuje 61% do 70% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami). Ocena 4,0 - student, który zrealizuje 71% do 80% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 4,5 - student, który zrealizuje 81% do 90% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 5,0 - student, który zrealizuje 91% i więcej zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne).
Ćwiczenia	Test - kolokwium pisemne sprawdzające stopień realizacji efektów uczenia się bardzo dobry (bdb; 5,0): dobry plus (+db; 4,5): dobry (db; 4,0): dostateczny plus (+dst; 3,5): dostateczny (dst; 3,0): niedostateczny (ndst; 2,0): Ocena 2,0 - student, który zrealizuje mniej niż 60% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 3,0 - student, który zrealizuje 60% do 69% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami). Ocena 3,5 - student, który zrealizuje 70% do 79% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami). Ocena 4,0 - student, który zrealizuje 80% do 89% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 4,5 - student, który zrealizuje 90% do 95% zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne). Ocena 5,0 - student, który zrealizuje 96% i więcej zadań dotyczących zdefiniowanych efektów kształcenia (znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne).

Literatura

Obowiązkowa

1. Koziński J. (2000). Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
2. Malim T., Birch A., Wadeley A. (1995). Wprowadzenie do psychologii. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Przetacznik – Gierowska M., Makiełło – Jarża G. (1989). Podstawy psychologii ogólnej. Warszawa: WSiP.
4. Sternberg R.J. (1999). Wprowadzenie do psychologii. Warszawa: WSiP.
5. Strelau J., Doliński D. (red.), (2016). Psychologia. Podręcznik akademicki, t. 1, Gdańsk: GWP.

Dodatkowa

1. Zimbardo P.G., Gerrig R.J. (2017). Psychologia i życie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	9
Ćwiczenia	9
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie do zaliczenia	20
Przygotowanie pracy semestralnej	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 103
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PDK_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
PDK_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zachowania się w sposób profesjonalny, czynienia refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej
PDK_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania etycznego wymiaru w badaniach naukowych
PDK_K1_U03	Absolwent/ka potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PDK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej
PDK_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem działalności związanej z wybranym modułem specjalnościowym, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów
B1.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej;
B1.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.
B1.U1	Absolwent/ka potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów;
B1.U2	Absolwent/ka potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
B1.U3	Absolwent/ka potrafi skutecznie i świadomie komunikować się;
B1.U4	Absolwent/ka potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej;
B1.U5	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowymi;
B1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia; psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;
B1.W4	Absolwent/ka zna i rozumie proces uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.